

aureas compedes à Dario Persarum rege accepit: quantum Crinas opum moriens reliquerit, cum iam viuens propriis sumptibus vrbis muros instaurasset: quoque Eristratus ab Antigono curato illius filio sexagies mille aureos philippeos acceperit, duorum tantum exemplorum quæ paulo ante nostram ætatem contigerunt, meminisse sat erit. Thadeus Florentinus non nisi quinquagenis aureis coronatis in singulos dies pactis extra urbem proficisciebatur. Idem cum ad Honorium Pontificem, eius nominis quartum vocatus esset, centenos pactus est. Et tamen longè breuiore spacio quam trium mensium decies mille accepit. Recitat Philippus Cominus Argentorati princeps laquem Cotierum in quinque mensium spacio præter pinguem Episcopatum, accepisse quinquaginta quatuor millia aureorum coronatorum, à Ludouico Gallorum rege, eius nominis vndecimo: cum tamen Rex ipse eo morbo obierit. Sed vt mihi videtur non hoc donum fuit, quod quasi vi, vel metu extorsit: non merces bonæ valetudinis, cum vt dixi, rex ipse obierit, sed latrocinium. Quin etiam medicorum familiam, quæ nunc in tota Hetruria regnant, à medico quopiam ortum habuisse verisimillimum est. Quamobrem hac arte etiam ad regna paratur aditus: quo fit, vt etiam nobilissima sit: neque reges ob id eam exercere puduit. Hermes Trisme gistus Ægyptiorum, Ponti Mithridates, Arabum Sabel, Gyges & Sabor Medorum: fuit & Mesue regis Damasci nepos. Sed non tam laudabile est à paucis probari, quàm ab omnibus. Ab omnibus dico, quoniam quæ diuinis scriptis & sapientia immensa probantur, omni laude digna prorsus sunt. Inde illud Iosue Syrach: Medicum suis præmiis affice, vt habeat ea quibus opus est: nam eum creauit Dominus. Est enim à supremo medicina, & à rege stipendium accipit. Medici scientia caput extollit, ita vt proceribus sit admirationi. Dominus creauit ex terra medicamenta, quæ prudens homo non fastidit. Nonne ligno dulcuit aqua amara, vt eius vis ab hominibus cognosceretur? Ipse scientia hac donauit homines, vt suis miraculis gloriam consequeretur. Per hæc medetur, eorumque dolores tollit. Ex his & compositiones facit seplasiarius ad suauitatem, & malagmata ad valetudinem: nec vllus est eius operum modus, ea est ab illo per orbem prosperitas. Fili, in morbo tuo Dominum ne neglige, & ipse te sanabit: amoue culpam, rectas habe manus, & ab omni peccato cor tuum expurga: obmoue suaues odores, & similaginis monumentum, opimumque libamen, vt qui non conferas, & da medico locum, vtpote cuius autor sit Dominus: nève à te discedat cum eo sit opus nam & ipsi Dominum orant vt sibi lenimentum secundet, & vitæ causa sanationem. Qui in creatorem suum peccat, incidet in medici manus. Hoc testimonium: quo magis demiror eos qui perceptis neglectis, exutaque omni ob quæstum & ambitionem prorsus humanitate, cum pro diuino opere carnificinam exercent, sperate audeant vt vel minimæ portionis huius laudis sint participes. Sed hæc mittamus, quæ omnibus bonis notissima sunt: vobis verò si boni, si sapientes, si artis periti non estis, frustra conabor persuadere. Ad institutum redeamus, non solum præconiis diuina scriptura medicinam extollit, sed ipsis operibus atque præceptis. Quid illa antiquæ legis instituta, ne carnibus animalium, quæ vngulam non diuisam haberent, non suillis, non suffocatis vterentur? de auium quoque delectu, ac cæterorum eduliorum de elephantiorum sepratione, de tot balneis & abstinencia à Venere tempore fluxus mensium. nonne hæc omnia præter animæ repurgandæ commoda etiã valetudini bonæ corporis ad amissim conueniunt? Simile est apud nos præceptum illud, quo diebus duobus in singulas hebdomadas (ita vocant spaciū septem dierum) à carniū esu prohibemur. Nobis etiam præceptum est ieiunij quadraginta dierum: quod qui negligunt per luxuriam & impotentiam, sæpe magnis calamitatibus morborum, imò & intempestiuæ mortis opprimuntur. Sed non solum sacris scripturis, verum etiam poëtis, oratoribus philosophisque commendatur Homerus.

Ἰκτρός γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάζιος ἄλλον.

Et Aristoteles in primo de Republica: Et patrifamilias & principi Reipubl. medicina magis quam ars parandarum diuitiarum necessaria est: hac enim res habetur, illa bona valetudo. Nemini dubium est modesta laude, vt solet eam